

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 172.

V Ljubljani, v soboto 29. julija 1893.

Letnik XXI.

Nemškonarodni program.

V jeseni se snidejo zastopniki nemškonarodne stranke v Avstriji, da se posvetujejo o stalnem in določenem programu. Načrt temu programu je že izdelan in podlaga mu je prav izključivo nemško-narodno stališče. Po svoji osebnosti je precej podoben programu, katerega so sestavili štajerski Nemci na shodu v Celju, samo, da je celjski program bil prikrojen za štajerske razmere, dočim se nemškonarodne stranke skupni program ozira na skupno politiko.

Prva in glavna točka tega programa je, da stališče nemškonarodne stranke določuje vrhovni in odločilni ozir na blaginjo nemškega naroda v Avstriji. Jedino na to načelo se opira obstanek te stranke, potem se mora ravnati vse njeno parlamentarno postopanje, njene gospodarske in svobodnostne terjatve. S tem je pač dovolj povedano, da moremo prav soditi novo stranko, vse nadaljne točke so itak le podrobnosti, kako doseči ta vzvišeni namen.

Blaginja nemštvo je vse, njej se mora podrediti vse, blaginja države in blaginje vseh drugih narodnostij. O kakem oziru na Avstrijo v vsem programu ni niti besedice. To je pač jasen dokaz, da ta stranka misli, da jej je interes nemštva več nego interes naše države, da je po njenih mislih obstanek Avstrije le tako dolgo opravičen, dokler zahtevajo to interesi nemškega naroda. Da nobena prava avstrijska stranka ne more podpirati takega programa, je čisto jasno. Tak program ni nikakor avstrijski, ko se ozira le na interese jedne narodnosti, interese drugih narodnostij pa popolnoma prezira.

Ta program pa more vzbuditi največje narodne boje v Avstriji. Druge narodnosti si gotovo ne bodo dale mirno dopasti da bi se oziralo samo na Nemce in se le nemštvo povsod pospeševalo.

To slutijo tudi nemški nacionalci sami, za to so pa vsprejeli tudi v drugo točko svojega programa,

da naj se Dalmacija, Galicija in Bukovina izločijo izmed dežel zastopanih v državnem zboru. V teh deželah bivajo skoro sami Slovani in Rumuni. Vseh teh bi nikakor ne mogli pogaziti, posebno ker nemški liberalci in nemški nacionalci nikdar več v državnem zboru večine ne dobé. Če se pa izločijo Dalmacija, Galicija in Bukovina, pa dobe Nemci večino v državnem zboru in potem bi lahko delali, kar bi hoteli.

Vse delovanje nemškonarodne stranke je torej naperjeno proti Slovanom in pa proti Čehom. Nas bi radi potujčili, ker smo jim na potu, ker ležimo ob potu, ki drži iz Nemčije do Jadranskega morja. Stara želja Nemcev je razširiti svoje gospodstvo do Trsta in ta želja je izražena v programu nemško-narodne stranke.

Nemško-narodna politika tudi ni slaba. Može računajo precizno z dejstvi. V Dalmaciji in na Hrvatskem se je začela agitacija za združenje Dalmacije s Hrvatsko, Poljaki pa tudi že dolgo teže po večji avtonomiji svoje dežele.

Nemški nacionalci zatorej upajo, da bodo njih težnje podpirali Poljaki in Dalmatinci. Ta misel ima tem več tla, ker Mladočehi pogosto napadajo Poljake in jih odpravljajo od sebe. Poljaki bi se torej morebiti že zaradi Čehov radi odločili od Oslajtanije, če se jim dá večja avtonomija.

Zanašamo se pa, da se Poljaki in Dalmatinci vendar ne bodo dali nemškim nacionalcem speljati na led proti Čehom in Slovanom, ker napredovanje nemštva bi zlasti prvi kmalu sami občutili.

Vsekako je pa nam Slovanom treba previdnosti in posebno ne smemo pospeševati mej seboj separatističnih teženj.

Dokler se pa ne zgodi preosnova države po njih željah, se pa hočejo nemški nacionalci potegovati za to, da nemštvo dobi večji vpliv na državne posle. Ker ima že sedaj nemštvo povsod prvo be-

sedo, si lahko mislimo, kaj nemško-narodna stranka razumeva pod temi besedami.

Vsa uprava bi morala služiti le nemštvu. Bolj jasno so v tem oziru izrekli svoje želje južno-štajerski Nemci, ki so kar zahtevali nemščino za vse šole in pa izključno nemški državni in uradni jezik.

To, da nemški nacionalci naravnost ne povedó, kar vse zahtevajo, temveč svoje želje zavijajo v razne fraze, ne sme nikogar motiti. To delajo jedino zaradi tega, ker bi radi preslepili druge, da bi podpirali njih težnje. Duh, ki prešinja južno-štajerske Nemce, prešinja vso nemško-narodno stranko.

Nemško-narodna stranka bi rada dobila tudi konservativce na svojo stran, zaradi tega se je zlasti v narodno gospodarskih vprašanjih postavila na stališče, ki se strinja nekoliko z željami konservativcev. Obetajo, da bodo pobijali korupcijo in se potegovali za varstvo obrti. To vse je pa le pesek v oči. Stranka, kateri je gospodstvo le jedne narodnosti ideal, tudi nikdar katoliška biti ne more.

To je pa tudi pokazala s tem, da se je izrekla za sedanjo liberalno šolo. To je pač najboljši dokaz, da gospodje niso boljši od nemških liberalcev v verskem oziru, in zatorej jim tudi nikdo zaupati ne more. Od liberalcev so se le odločili, ker v liberalnem taboru niso mogli priti do veljave, in ker so videli, da liberalci zgubljajo zaupanje zaradi svoje zveze z židovstvom. Zaradi tega so sedaj svoj program osolili z nekaterimi protizidovskimi frazami. V vsem pa ves program kaže, da gospodje hočejo le obnoviti nemški liberalizem v navidezno malo lepši, sicer pa še nevarnejši obliki.

Zato je pa dolžnost vseh pravih katoličanov, bodisi že katerekoli narodnosti, da pobijajo ravno tako nemško-narodno stranko, kakor so dosedaj liberalno. Ta program pa ima to dobro stran, da je nam gospode pokazal v pravi luči, ne le kot nasprotnike Slovanov, temveč tudi kot prave liberalce.

LISTEK.

Janu Kollárju. *)
(1793—1893.)

Prijazna ni Slovanom nam usoda:
Sinove ene matke je nemila
Razdružila, po zemlji razkropila,
Od brata brat je ločen, rod od roda.

Neznana jim je narodna svoboda;
Kaj dé, da so plemena zdrava, čila!
V edinosti je moč, slovanska sila
Razcepljena brez blazega je ploda.

Besedi vender, pesmi ne ubrani
Široka voda, gora ne visoka,
Da med plemeni bratoljubje hrani.

Njé glas gré od zahoda do iztoka
In druží ločene; zató Slovani
Slavé, Kollár! te pesnika — proroka.

*) Natismena je ta Jos. Stritarjeva pesem v ravnokar izdanem „Kollárjevem Almanahu“, kojega sta izdala na svetlo „Český akademický spolek ve Vídni“ in „Slovenský akad. spolek „Tatran“ vo Viedni“. O njem bomo prilično obširneje spregovorili. Ured.

Pantheon.

Arabeske. Napisal Josip Jaklič.

IV. Interview z Eskulapom.

(Konec.)

„Dozvolite“, drznil sem se pripomniti, „čutil se pač ne bode nihče, da smo dandanes, ko so nam učeni zdravniki — in kdo bi se drznil dvomiti o njihovi učenosti — izumili kleptomanijo, političko blaznost, nekoliko desetoric raznovrstnih bacilov itd., jeli tudi mi neveselaki posegati v njihov metier ter iznašli v teku stoletja jedno samo bolezen . . . slučajno ravno fin-de-siècle.“

„No, bodi si temu že takó ali takó. Beseda je barbarska in črevljarska naj bi raje ostal pri svojem kopitu . . . Toda naprej! . . .“

Fin-de-siècle vpliva i na fiziško in na psihiško narav človekovo ter povzroča njega popolno degeneracijo. Javlja pa se nam na najraznovrstnejše načine.

Človek à la fin-de-siècle ne veruje Vam niti v Boga, niti v hudiča, prepričan pa je n. pr., da je 13 zelo zelo nesrečno število. Zatorej se ga tudi vsekdar in povsodi skrbno izogiblje. Ako bi moralo pri kosilu sedeti trinajst oseb, pokličejo kacega postreščka, da prisede in ga za to še dobro nagradé. V marsikakem mestu, kjer so ceste zaznamovane s številki, bodete zaman iskali trinajsto; zató pa

Vas preseneči ulica 12b. — Še več! V nekaterih ulicah — tudi na Dunaju in v Berlinu, kjer že od nekdaj zamétajo vsako praznoverje — pogrešate hišno številko 13 popolnoma; in ako se potrudite v Krems, ne boste našli v celem trgovskem učilišču sobe št. 13.

Zdrava pamet uči modérnega človeka, da n. pr. mi bogovi ne moremo eksistirati. In ako bi že naposled bivali, bi se kot čisti duhovi ljudem ne mogli javljati. Duša umrlega pa, to je seveda kaj drugega! Ako želite, premika Vam stole in mize, ropotá s čemurkoli hočete, piše Vam bodisi s svinčnikom, črnilom, kredo ali črtalom, uganja Vam vsakovrstne burke, ki bi bile na čast najboljšemu eskamotérju tega ali onega cirkusa. — In ako ste posebno srečni, prime se Vas ta ali oni duh kakor klóp kože in potika se za Vami po svetu. Če ste Rus, zove se duh naravno Ivan, če ste Francoz Jean, ako ste Anglež tedaj pa John, Tom ali pa tudi kako drugače.

Nekateri ljudje dvomijo Vam seveda o vsem: tajijo Vam celo materijo; drugi zopet našli so celo četrto dimenzijo, v kateri bivajo duhovi. Tako n. pr. glasoviti optik Zöllner, ki je napisal debelo knjigo o četrth dimenziji.

Sanje niso drugega nego medel, nejasen produkt možganskega delovanja, učijo nekateri. — Kaj šel pravijo drugi — in ne samó stare mamice —

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. julija.

Odprava rusinskega semenišča na Dunaju. Po nekaterih cerkvi ne baš prijaznih listih je napravilo to mnogo hrupa, da se odpravi rusinsko semenišče na Dunaju. Govorilo se je, da so v to privolili rusinski škofje, ko so bili v Rimu. To so pa le izmišljene kombinacije. To semenišče se je že dolgo mislilo odpraviti, ker ne ustreza določbam tridentskega cerkvenega zbora, po katerem se morajo bogoslovci vzgajati pod vrhovnim nadzorstvom škofovim. Na Dunaju pa ni nobenega rusinskega škofa. Semenišče je že bilo sedaj slabo obiskano. Odslej pa postane nepotrebno, ker se ustanovi novo rusinsko semenišče v Stanislavu, semenišče v Przemislu pa razširi. Tako bo preskrbljeno za vzgojo rusinskih bogoslovcev v Galiciji. Kdor se pa želi še višje izobražiti, pa bo de labko prišel v Avgustinej na Dunaj. Tudi dunajsko semenišče ni bilo dobro oskrbljeno in ni imelo niti svojega poslopja. Nekateri listi vedó povedati, da so na odpravo rusinskega semenišča vplivali tudi državni oziri, kar pa menda ni prav resnica, ker gotovo semenišču nikdo krivde ne pripisuje, če posamični gojenci tega zavoda niso bili najboljši avstrijski patrijotje.

Nemški narodni program. Konservativni listi so se vsi izrekli proti temu, da bi se Galicija, Bukovina in Dalmacija izločile izmej dežel, zastopanih v državnem zboru. Nemskoliberalni listi se pa nikakor ne izrekajo proti tej zahtevi. Naravnost za njo se nečejo izreči, ker ne vedó, kako stališče bo de še kazalo zavzeti in ker so dosedaj zagovarjali vsaj proti Čehom celokupnost v državnem zboru zastopanih dežel. Vidi se pa jim, da bi tudi nemški liberalci bili jako zadovoljni, da se izločijo Galicija, Bukovina in Dalmacija. Glavno glasilo levičarjev se čudi, da konservativci niso za izločenje omenjenih pokrajin, ko se to vendar vjema s federalističnim programom. Manj zadovoljni so pa liberalci z nekaterimi drugimi točkami nemškonarodnega programa, posebno s tistimi, ki govoré o borbi proti škodljivemu židovskemu vplivu in proti korupciji. Seveda take stvari ne ugajajo liberalcem, katerim glavna opora so baš židje.

Prepozno prthajanje na delo. Več tovarnarjev je bilo sklenilo, da odpustijo brez vsake odpovedi vsakega delavca ali delavko iz dela, ako pride prepozno v tovarno. Po § 82. lit. b) obrtnega reda se sme takoj odpustiti iz dela, kjer neopravičeno popusti delo. Prepozno prihajanje na delo je pa smatrati za tako neopravičeno popustitev dela. Odpustili so že bili nekaj delavcev s to pretvezo. Dotičniki so se pritožili in ministerstvo je odločilo, da prepozno prihajanje na delo ni popustitev dela v smislu obrtnega zakona in zato rej imajo tovarnarji brez odpovedi odpuščenim delavcem plačati mezdo za 14 dni.

Borba za učiteljce in proti njim. Mej dunajskim mestnim svetom ter okrajnim in deželnim šolskim svetom je že dolgo razpor zaradi učiteljc.

Omenjeni šolski oblasti sta za to, da se na vseh dekliških šolah nastavi samo učiteljce in se jim tudi izroči vodstvo šol. Mestni svet je pa za učitelje. Sedaj se ravna baš za jedno mesto. Šolska oblastva hočejo učiteljico, mestni svet učitelja za to mesto, posebno ker so se že tako na dotični šoli v kratkem trije učitelji nadomestili z učiteljicami. Najbrž bo de obveljala volja deželnega šolskega sveta.

Sporazumljenje mej Mažari in Rumuni priporočajo nekateri nemški liberalni listi. Seveda pravega uzroka, zakaj da so za sporazumljenje, ne povedo. Te želje utemeljujejo z ozirom na vnanjo politiko. Ko je lani prišla rumunska deputacija na Dunaj, so vsi nemško-liberalni listi pisali proti Rumunom, ne imajoč nobenih ozirov na vnanjo politiko. Uzrok je torej povsem drugi. Na shodu Rumuncv v Sibirju so se izrekli Rumuni za vzajemnost z drugimi nemažarskimi narodnostmi. To je tista stvar, ki liberalne Nemce straši. Če se zjedinijo Rumuni in Slovani, jih Mažari ne bodo mogli dolgo mojstrovati in bi celo dualizem utegnil priti v nevarnost. Da pa Slovani ne pridejo do veljave, pa priporočajo liberalni Nemci Mažarom, da se sporazumijo z Rumuni in potem morda z njimi zavežejo proti Slovanom. Če bi Slovani na Ogerskem dobili večjo veljavo, bi to vplivalo tudi na našo državno polovico, če bi se tudi dualizem precej ne porušil. Od tod pa strah v nemških liberalnih krögih.

Metropolit Klemen se je baje pritožil proti razsodbi prvega sodišča. Stvar se bo de torej še na dolgo vlekla. Tudi se govori, da ga iz dežele niti ne poženó, temveč ga zapró v kak bolgarski samostan. Sedaj biva metropolit v samostanu Petropavlovskem pri Trnovem.

Volitve za bolgarsko sebranje so jutri. Prvi pot se voli sebranje po novem volilnem redu. Volili se bodo poslanci na pet let in volilo se jih bo de pol manj nego dosedaj. Volilnih agitacij posebnih ni opaziti. Razmere za vlado so jako ugodne in bodo najbrž voljeni skoro samo njeni kandidati. Opozicija nima upanja na kak vspeh.

Kardinal Lecot. Omenili smo že bili, da so nekateri francoski listi trosili lažnjivo novico, da se je kardinal Lecot izrekel za francoske šolske in vojaške zakone. Mi smo takoj izrekli svojo misel, da je stvar izmišljena. Kardinal je sedaj poslal časopisu „Univers“ pismo, v katerem pravi, da je v tej zadevi popolnoma jednaci mislij s papežem in njegovo mnenje je razvidno tudi iz pisem, ki je pisal duhovščini. Iz tega pisma je razvidno, da je kardinal sicer za republiko in je dotično njegovo izjavo neki lažnjivi časnikar po svoje zavil, da jo izkoristi v liberalne namene.

Slovstvo.

Narodna biblioteka. Od založnika g. J. Krajca v Novem Mestu smo prejeli 46—53 snopič narodne biblioteke, ki prinašajo Sienkiewiczvega romana: *Z ognjem in mečem* drugi del I., II. in tretji del I., II. — Sešitek po dva snopiča skupaj velja 30 kr.

Argo. Zeitschrift für Kralnische Landeskunde št. 7. objavlja to-le zanimivo in raznovrstno vsebino: Reiseskizzen aus Italien. — Die Situla vom Gradišče am Magdalenenberge bei St. Marein. — Münzfund in Brunndorf. — Das Werk eines Laibachers über „Hygiene“ aus dem Jahre 1892. — Verkaufbrief einer Bauernhube vom Jahre 1799. — Literatur: Römische Studien in Serbien. Byzantinische Zeitschrift. — Das Kupferbild der Schlacht von Sissek in Laibacher Museum. — Mittheilungen aus dem Museum.

Letno poročilo štirirazredne ljudske šole in obrtno-nadaljevalne šole v Postojini in koncem šolskega leta 1892/3. — Število vseh šolskih otrok je bilo 371 in sicer 194 dečkov in 177 deklic. V obrtni nadaljevalni šoli je bilo 28 učencev v treh oddelkih. Šola se prične 18. sept. obrtna pa 1. oktobra.

Letno poročilo štirirazredne deške in obrtne nadaljevalne šole v Kranju za leto 1892/93. — Šola je obiskovalo koncem leta 145; v obrtni nadaljevalni šoli je bilo koncem leta 53 učencev v treh tečajih.

Prvi sestanek krščanskih starinarjev v Spletu-Solinu Čitatelju pozdrav v Jezusu Kristusu! Na sestanku preiskovalcev krščanskega starinarstva, ki je bil leta 1892 v Spletu in Solinu, se je bilo jednoglasno sklenilo, da bo de 1893. leta v Spletu sestanek vseh ljubiteljev te znanosti, in izbran je bil pripravljalni odbor iz 6 oseb, katere naj pozovejo odlične učenjake, odbrane na sestanku, da osnujejo glavni odbor, ki bo de storil, kar je treba. Članom izvrševalnega odbora se je zdel najugodnejši čas od 4. do 8. dne septembra, tako da se dne 4. začne in 8. konča.

Glavni odbor torej ob jednom z izvrševalnim odborom vabi s tem najljudneje vse tiste, ki se zanimajo in kateri podpirajo krščansko starinarstvo, na sestanek, ki bo de od 4. do 8. dne septembra meseca, h kratu pa tudi vse tiste, ki se pečajo s cerkveno zgodovino in z dalmatinsko zgodovino ali starinarstvom, in potem vse prijatelje te zanimive zemlje.

Da se vé, kaj se stori na tem sestanku, je naša dolžnost, da naznanjamo to-le:

1. Pokazati se hoče, katere krščanske starine so se odkrile, preiskale in preskusile v Dalmaciji in bližnjih pokrajinah;
2. pokazalo se bo de, koliko se je dosedaj storilo za razvoj znanja krščanskih starin v Evropi, kakor v Avstriji, Franciji, Italiji, Nemčiji itd., pa tudi izven Evrope;
3. razpravljalo se bo de o osnovi krščanskih muzejev in kaj spada v take muzeje;
4. napraviti se hoče prošnja na tiste, ki so na čelu bogočastja in pouka na pojedinih mestih, da naj napravijo na vseučiliščih in bogoslovnih zavodih stolice za krščansko starinarstvo in patristiko;
5. pokazalo se bo de, kako morejo umetnosti, ki skrbé za oplešavo cerkve, porabiti plodove znanosti krščanskega starinarstva;

(Dalje v prilogi.)

sanje so nekaj tajinstvenega ter nam skoro vedno razodevajo osodo našo ali pa prihodnost našincev, i kažejo, kake številke treba staviti . . . Ako mi ne verjamete, vprašajte visokoomikano rusko grofico Sofijo Bestuževa.

Sanjske bukve — humbug! Bog obvaruj! Tudi mnogi omikanci, kojim so sibilinske knjige in Heziodova Theogonija samo zbirka starohelenskih bajk in pravljic, so prepričani, da so sanjske bukve izvor in konec vse modrosti in čestokrat Vam pogledajo na skrivnem kaj malega notri, dasi-tudi bi jih bilo sram to javno priznati.

Hipnoza — naraven pojav! — Nikakor ne; v hipnozi Vam more človek celó prorokovati . . .

In živalni magnetizem, to Vam je vrhunec čudotvorstva.

Mesečnost, kristalni vid, hipnotizem, astralizem, živalski magnetizem, spiritizem, sanje, ah, to so Vam dostojen predmet posebni vеди — telepatiji. Nebrojno knjig izide vsako leto o tej stvari, brezštevilno časopisov peča se izključno le ž njo. Naj navedem le francoski „Sphinx“, ruski „Rebus“ in nemške „Spiritistische Blätter“.

„Oprostite, da Vas motim. Toda prosim, povejte mi, je-li čitate na Olympu tudi francoske, ruske in nemške časopise?“

„Ali ste smešni! Menite da mi bogovi uže

tretje tisočletje prebiramo samó svojega Homerja. naš občevalni jezik je dandanes itak francoski in deloma tudi nemški: sedaj pa smo se pričeli učiti tudi ruščine. Toda prosim, da me pustite izgovoriti in da me ne motite več!

Tedaj, kakor rečano, telepatiskih časnikov izhaja nebrojno. In naročniki ter sotrudniki niso morebiti neuki kmetje in stare ženice, kaj še, to Vam je cvet inteligencije, to so Vam najbolj prosvetljeni duhovi devetnajstega veka, to so učenjaki evropskega glasu, ljudje, ki so še pred dobrima dvema desetletjema priserzali v Büchnerjev materializem.

Manjka samo še, da prično na vseučiliščih posebni docentje predavati o kabalistiki, alkimiji in astrologiji, ter da se povrnejo že skoro pozabljene čarovniške pravde . . .

Tacih drobnostij navedel bi lahko še več. — Pred Vami koraka inteligenten človek, globoko zamišljen. Mari snuje velike politiške ali znanstvene probleme, ki bodo v teku časa predrugačili svet? Nikakor ne! — Vtepel si je najbrže v glavo, da mora v dvajsetih ali tridesetih korakih dospeti do te ali one svetilnice, oziroma vogala, sicer se mu bo de jedno ali drugo njegovo podjetje ponesrečilo. Od todi tolika razburjenost, od todi zamišljenost. — Vi se smejeje? Prosim, bodite iskreni in priznajte,

da tudi Vi sami niste nič trohico boljši, da tudi Vi sami delate takó . . .

Fin-de-siècle je, ako si dandanes desetletni jemljó življenje radi nesrečne ljubezni; fin-de-siècle, ako skoči v teku nekoliko let 32 ljudij v vodo brez vsacega povoda, samo zato, ker se je ondi usmrtil bavarski kralj Ludovik II. v blaznosti; fin-de-siècle, ako se kdo za stavo ali pa iz dolgega časa ustrelji; fin-de-siècle, ako se sicer pameten človek nalik Peregrinu Proteju sam seže na gromadi ali pa skoči s kacega vijadukta, samo zato, da bi se po časopisih o njem pisalo; fin-de-siècle, ako kdo provzroči z razstrelnimi pripravami — à la zloglasni Thompson — strahovito eksplozijo, pri kojoj izgubi na stotine ljudij svoje življenje, zato ker hoče postati, če že ne slaven, pa vsaj zloglasen; fin-de-siècle je, ako se na vešala obsojen zločinec v ječi iz strahu pred smrtjo sam obesi.

In krinolina, „gigerlstvo“, najnovejši sport ameriških dam, da si pusté tetovirati na licih papige in druge živali, sploh skoro vsa dandanašnja moda in večina modernih sportov, ni li to najskrajnejši pojav fin-de-siècla?

In Vaše privatno življenje! Ali ne polagate vsega na zunanost? Ali ne trpite čestokrat pomanjkanja, samo da se kažete na zunaj imovite? — Fin-de-siècle.

6. razgovarjalo se bode, kake poti se je držati pri raziskovanju krščanskih starin, na katera pravila je treba paziti pri opisovanju starih stvari, in kako knjige prirediti in okrasiti s slikami, da bodo po obliki okusne in po ceni;

7. pri sestanku se bode predlagalo, da se osnuje zbirka krščanskih napisov (Corpus Inscriptionum christianarum) in časopis, ki bi prinačal črtice in učene razprave o krščanskih starinah učenjakov vsega sveta.

Prosijo se učenjaki, ki žele govoriti o kakih stvarih, da naznanijo svoje govore in predloge, naznačivši predmet in naslov čim prej (v 14 dneh) upravitelju pripravljalnega odbora, dr. W. A. Neumannu (Wien, IX., Garnisonsgasse 18) ali pa ravnatelju Bulicu v Spletu.

Sestanek bode imel prave člane, t. j. učenjake, ki se pečajo z raziskovanjem krščanskih starin, in soudeležnike, kateri se pridružijo iz ljubezni za krščanske starine, zgodovino dežele ali kraja, v katerem bode sestanek, in kateri prinašajo donesek v denarjih, o čemer se bode še govorilo. Pri javnih sejah, izletih, slovesnostih, darovih mej pravimi in drugimi člani ne bode nobene razlike, primerne razlike pa bode pri sejah odsekov, če se kateri osnuje, in pa v poročilu, ki se objavi po dovršenem sestanku.

Prosijo se vsi, ki se želé udeležiti sestanka, da to naznanijo s posebnim pismom, kateremu naj prilože tudi novce (5 gld. ali pa 10 kron). Kdor pošlje donesek, dobi izkaznico. Pisma s prineskom v novcih naj se pošiljajo do 20. avgusta profesorju vseučilišča dunajskega, W. A. Neumannu (Wien, IX., Garnisonsgasse 18) ali pa ravnatelju Bulicu v Spletu.

Ako bi se kdo prepozno oglašil, pripíše naj sebi krivdo, če bi imel kake težave ali neprilike za stran stanovanja. Zaradi tega se prosi, da se, če mogoče, že v 14 dneh pošljejo pisma s prineskom, da se takoj pošljejo izkaznice, po katerih bodo člani sestanka se vozili po znižani ceni po parobrodih, ki vozijo v Dalmacijo. (Potovali bodo lahko v prvem razredu, plačali pa za drugega.)

Nadejati se je, da bode ta sestanek svecan sestank učenjakov iz vsega krščanskega sveta, slika krščanskih kongresov, kjer razni člani morejo govoriti razne jezike, ali najlepše vendar občujejo v latinščini, ki je jezik izobraženih ljudi.

Na Dunaju, na dan sv. apostolov Petra in Pavla 1893.

Glavni odbor za sestanek:

Prof. F. A. O. Benndorf na Dunaju. Prof. dr. E. Borrmann na Dunaju. Dir. V. Dubrsky v Sredu na Bolgarskem. Kan. prof. J. Duchesne v Parizu. Prof. dr. Ehrhard v Würzburgu. Kan. J. A. Galante v Neapolju. Prof. A. Hauser na Dunaju. Prof. dr. J. P. Kirsch v Freiburgu v Švici. Prof. dr. V. Kondakov v Peterburgu. Prof. dr. K. Kraus v Freiburgu v Bresgoviji. Comm. Edm. Leblant v Parizu. Dr. Fr. Rački v Zagrebu. Kan. Edm. Reusens v Lauvainu. Prof. dr. V. Schultze v Greiswaldu.

In Vaše teló? — Kakor preperela veja debela, drži se Vaše teló le za silo duše. Bolezni — nebrojokrat domišljane — mučijo Vas vedno in vedno. Ali Vas ne lomi takoj krč, ako vidite na stekleni šipi hoditi muho, ter si domišljate, da čujete njeno škrebjenje? — In če kdo svoje pismo potrese s sipo ali pritisne pošto znamko narobe, razburjeni ste takoj nervozno in glava Vas prične boleti.

Toda čemu bi našteval še nadalje druge več ali manj alične pojave strahovite bolezni, ki Vas preganja kakor karpija od prvega do zadnjega dihljeja. Gotovo je, da ste bolni. Svet je bolnica. Bolno je vse človeštvo i dušno i telesno.

„In kaj je temu uzrok?“ povprašal sem zvedavo.

„Malenkostna okolščina v kronologiji, namreč ta, da živimo v stoletju, ki že umira... Se nekaj let in vek, ki se bode narodil, ozdravil bode najbrže takoj v zibelki utrujene in onemogle Vaše živce popolnoma. Epidemična bolezen fin-de-siècle pa bode izginila potem najbrže za nekaj časa...“

To so moji nazori o fin-de-siècle... Klanjam se.

„Hvala Vam lepa, gospod doktor, toda dovolite mi še eno vprašanje.“

Eskulap je nevoljno zacepal z nogami.

Dec. Spencer-Northcote, Stoke upon Trent O. m. prof. dr. Stevenson v Rimu. Prof. D. J. Strzygowski v Gradcu. Msgr. J. Wilpert v Rimu.

Izvrševalni odbor za sestanek:

Msgr. Fr. Bolé v Spletu. Dr. A. Hytrek v Studenci. Dr. L. Jelé na Dunaju. Prof. dr. W. A. Neumann na Dunaju. Dr. H. Svoboda na Dunaju. Msgr. dr. A. de Wasi v Rimu.

Vapored sestanku:

Dne 3. septembra (nedeljo) člani došle s parobrodom vsprejme odbor in jim odkaže stanovanja. Zvečer se gosti po možnosti seznanijo z onimi stvarmi, ki so koristne za ocenjevanje starih spletskih in solinskih.

Dne 4. septembra peljejo se člani sestanka po železnici v Solin, kjer milostljivi spletski škof mašuje na grobu sv. mučnikov. Potem pa obiščejo in tolmačijo izkopane starine.

Obed bode v Spletu; za obed in večerjo v ponedeljek, torek in sredo odbor ni ničesa preskrbel, temveč je vsakemu prepuščeno, da izbira gostilnice po svoji volji.

Popoldne razkazovale se bodo gostom znamenitosti po mestu, kot Deklecijanova palača, muzej in drugo.

Zvečer ob 6. uri bode plenarna seja širšega in ožjega odbora o dnevnem redu prve seje sestanka.

Dne 5. septembra. Svečani začetek sestanka. Prva javna seja. Izvolitev predsednika, podpredsednika in posamičnih funkcionarjev odbora. Čitanje in odobrenje pravilnika. Prvi govor.

Zvečer bode druga javna seja. Katero uro, to se bode zjutraj določilo.

Dne 6. septembra zjutraj ob polu deseti bode tretja javna seja, zvečer pa četrta.

Dne 7. septembra. Ob polu deseti bode peta javna seja.

Opoldne skupni obed. Kdaj in kje da bode, se v svojem času raznani članom.

Zvečer bode šesta in zadnja seja. Predsednikov govor bode zaključil sestanek. Določilo se bode h krati, kdaj naj bode prihodnji sestanek in kje. Izvolil se bode književni odbor, ki zbere vse razprave ki so bile na shodu in jih izda.

Dne 8. septembra. Praznik blažene Marije Device, pokroviteljice Solina. Na starokrižanskem groblju bode sv. maša. Svečeno se odkrije plošča v spomin prvemu sestanku, ki se postavi na istem groblju.

Popoldne bode izlet v Trogir, če bode mogoče.

Zdravilstvo.

II.

Iz Krapinskih Toplic 25. julija.

Kopalšče „Krapinske Toplice“ leži v neznatni, toda prijazni dolinici hrvaškega Zagorja, takozvane hrvaške Švice, 159 metrov nad morsko gladino, na meji štajerski. Kraj nosi ime Krapinske Toplice in je sambovoja občina in župnija, broječa 5000 sta-

novnikov. Trg Krapina je treba razločevati od Krapinskih Toplic. Ta je poldrugo uro od Toplic oddaljen, ima popolnem mestno lice in šteje 4000 prebivalcev. Ondu je umrl leta 1624 grof Tomaž Erdödy, ban hrvaški, poveljnik krščanske armadice, ki je leta 1593 pri Sisku tako sijajno pobila turške vrage.

Krapinske Toplice imajo svoj poštni in brzojavni urad ter dobro urejeno lekarno. Podnebje je zelo milo; srednja letna temperatura znaša 14° R.; dež pada rahlo in v majhnih množinah. Pomlad vzbuja jako bujno rast po dolinici in majhnih gričih, ki jo obkrožujejo; poletje je suho in precej vroče; jesen pa posebno mila in skoraj do polovice novembra gorka. Zaradi toli ugodnih klimatičnih razmer traja kopalna doba od 1. aprila do 1. novembra. Krapinske Toplice so oddaljene jedno uro od Zaboka, majhne postaje zagorske železnice, ki veže postajo Zaprešič na zagrebški progi in postajo Čakatura na ogerski progi.

Kdor hoče tedaj s Kranjskega potovati v Krapinske Toplice, se pelje po južni železnici do Zidanegamosta, tam presede v vlak, ki gre proti Zagrebu, ogleda si lepo hrvaško glavno mesto ter drugo jutro odide nazaj mimo Zaprešiča do postaje Zabok, od koder ga bode kopalški omnibus točno pritresel v Toplice.

Kopalšče je last gospoda Ignacija Badlna, ki je ob enem vodja zavoda. Krasno, pravilno zidano poslopje ima 163 lepih sob, prostorno dvorano za koncerte in tombolo, bralno sobo, kjer je na razpolago okoli 40 časnikov v raznih jezikih, restavracija itd.

Precej zraven se razteza umeteljno zasajeni park, kjer se na vse strani lahko sprehajaš v hladni senci in — kadar se ti ljubi — sedeš tu in tam na snažno klop. Ako bi rad daljši sprehod pod noge vzel, se lahko napotiš skozi kraljevi drevored do Adelinega parka, ki ima krasno lego in se priporoča tudi po tem, ker dobiš ondu elegantno restavracijo „Bellevue“, kjer ti radi postrežejo s hladno pivo ali fino kavo.

V parku poleg kopalšča in v Bellevue igra vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne in od 6. do 8. ure zvečer izborna sestavljena in jako dobro izvežbana godba. Godci so Čehi in ti svirajo, da se moraš ustaviti in poslušati, če prav morebiti nimaš muzikalno uglajenih ušes.

Na vzhodni strani se dviga okoli 300 metrov visoko strmi holmec svete Magdalene, ki ga diči majhna kapelica in monumentalna grobnica, kjer počiva Jakob Badl, ki je kopalšče leta 1856 od baronice Rukavina kupil, leta 1862 sedanje velikansko poslopje zgradil, park zasadi ter toplice modernim zahtevam primerno preosnoval. Hvaležni sinovi so mu na tej višini postavili častitljiv spomenik. Z vrha sv. Magdalene se odpira lep razgled daleč na okoli.

Za zabavo kopalcev je dobro preskrbljeno. Poleg godbe in časnikov ti je na razpolago knjižnica, kjer si lahko izposodiš raznovrstno berilo; nadalje dva glasovira, kugliana (keglišče) itd. Vsako nedeljo zvečer se igra tombola, po tomboli je ples, pri katerem je pa slaba udeležba. Kdo bode li plesal? Kopalci so večinoma bolniki, kruljevi, zgrbljeni ob palicah in hoduljah lazeči revmatiki ali še drugače bolehačiji trpini.

Minolo nedeljo se je po tomboli jeden sam par mladih ljudij, ki so z družbo sorodnikov tukaj, spustil v krog po gladkem parketu.

Poleg „blagovaleta“ (restavracije) v kopalški palači, ki ga ima v najemu neki žid in, kakor pravijo, precej soli jed svojim gostom, je v Toplicah mnogo drugih gostiln, kjer si dobro sprejet in postrežen. V teh se dobi hrana nekoliko ceneje, toda skupejo te povsod, kamor se ganeš. 5 gld. vsega vkup moraš računati troškov na dan, ako se nočeš le preveč zapustiti, kajti žeja je tukaj grozna in topliška voda pusta pijača. Pač marsikateri tu vzdihuje:

„Vino hoč jo moja usta,
Ker je voda tako pusta.“

Podpisani je hodil vstrezat svojim telesnim potrebam na župnikov vrt, kjer se je dobila okusna jed in pijača po nepretirani ceni. Seznanil se je tu z vrlim žuonikom iz Dalmacije in z drugim iz Moravske, s katerima je preživel marsikatero uro v prijateljskem razgovoru. Kopalci se sploh tu kmalu sprijateljijo, kjer jih združuje isti namen, pomagati

„Kaj mislite Vi ob interviewih?“

„Da so peklenska iznajdba, najhujši pojav fin-de-siècle. Sluga sem.“ — In spremil me je do vrat.

„In kaj mislite...“

Tedaj pa je olympskemu lečniku zavrela kri; planil je kvišku in lasje so se mu naježili.

„Mari menite, da me bodete mučili cel dan s svojimi vprašanji? — Kdo pa mi plača odškodnino za zamujeni čas? — Pri slovenskih žurnalistih ni da bi iskal denarja. — Vašo željo sem izpolnil. Sedaj pa bi želel, da me pustite pri miru...“

A jaz se po vzgledu družih časnikarjev nisem dal v lepa odkrižati. Škoda bi bilo zamuditi tako ugodno priliko.

„In kaj mislite o panamskem škandalu, o panamini, o občni volilni pravici, o home-rulu, o voljaški predlogi, o regulaciji valute, o klerikalnih in liberalnih na Slovenskem, o moderni...“

Ta vprašanja pa so bila tudi sicer strpljivemu dr. E. kulapu preveč. Odprl je v svoji obupnosti ventil na gazometru. Oster, neprijeten amonijakov duh napolnil je hipoma sobo in me skoro zadušil. Tedaj pa sem si zatisnil usta in nosnice ter planil na ulico... Čul sem samo še, kako je olympski zdravnik dr. Eskulap Apolonjev robanteč zaklepal duri za mano.

si do boljšega zdravja. Naiveč gostov je Hrvatov, potem Italijanov in Nemcev, pridejo pa tudi iz daljnih krajev; neki profesor je prišel celo iz Bostona, velik siromak; trganje mu je nogi sključilo.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. julija.

(Katoliško-politični shod v Novem Mestu) vršil se bo, kakor se nam poroča iz Novega Mesta, v nedeljo dne 6. avgusta, popoldne ob 3. uri, po popoldanskem cerkvenem opraviilu. Shod se bo vršil na kasarnskem vežbališču, na prostoru kakor navlašč pripravnem za mnogoštevilno obiskane javne shode. — Natančni vspeled prijavimo prihodnji teden.

(Deželni predsednik baron Hein) je sedaj na uradnem potovanju po Dolenjskem obiskal in nadzoroval že urade in druge naprave v Ribnici in v Kočevju, včeraj je došel v Črnomelj, danes pa pride na svojem potu v Metliko.

(Artilerijska divizija) ljubljanska je danes odšla iz Ljubljane čez Zatično, Novo Mesto in Kostanjevico na Krško, kjer se bodo vršile vojaške vaje v streljanju.

(„Laibacher Wochenblatt“) naznanja v svoji zadnji številki, da s to številko preneha izhajati, napoveduje pa svojim vernim, da dobijo jeseni drugo, novo glasilo. — Pač nimamo vzroka nobenega, da bi jokali za rajnim „Wochenblattem“, ki je kot naslednik „Laib. Tagblatta“ izhajal od leta 1880, pa razloga tudi nimamo nobenega, da bi se strašili pred napovedanim njegovim potomcem.

(Javna tombola.) Finančno ministerstvo je dovolilo prvemu občnemu bolniškemu podpornemu društvu v Ljubljani javno tombolo, katere čisti dobiček se bo porabil za društveno blagajno. Tombola se bo vršila kako nedeljo meseca septembra.

(S Kravje doline.) Poročali se že o tisti podrtiji pred hiralnico, ki molitvi kvišku kakor zapuščene vislice in ovira promet prav izdatno, ker je zavoljo vojašnice sila veliko pešcev-pasantov. Zgodilo se pa tudi dozdej še ni nič. Ali naj bo kje v kakem listu stalna rubrika: „Tiste vislice pred hiralnico v Kravji dolini še stoje“. Koli, slavni magistrat? Druga posebnost je tukaj pravi pravcati „park“ z „vilo“ vred, kar se je napravilo za tukajšnje p. n. mitničarje skoro na sredi ceste. Če se pomisli, da je tukaj pot za vojske in za vso Martinsko cesto, lahko se presodi, koliko je ta „park“ na poti pešcem in voznikom. Ali bi se ne mogli p. n. mitničarji vtaboriti v hiši vis-a-vis, kjer tako posedajo po klopih? — Sladnjič tožijo ljudje še o tem, da v tem predmestju zgine svetloba ob koncih že z dněvom. Več luči!

(Ogenj.) Iz Skofje Loke: Jedenindvajseti dan po požaru v Karlovcu se je zopet slišal glas: „Ogenj v Gabrovem, fare škofjeloške!“ Pogorela sta dva kmeta popolnoma, troje goved; zavarovana sta bila oba. Bajé je zlobna roka zatrosila ogenj v hlevu pod streho.

(S Tupalič) se nam poroča, da prihaja iz Kranja v Tupaliče od 16. julija sém dvakrat na dan pošta. To bo trajalo do 15. septembra. Prva pošta odhaja iz Kranja ob 5. uri 40 minut zjutraj in pride v Tupaliče ob 6. uri 40 minut. Druga pošta pa odide iz Kranja ob 9. uri zjutraj in pride v Tupaliče ob 10. uri. Vračati se pošti iz Tupalič prva ob 11. uri dopoldne in druga ob 2. uri popoldne. Opomniti je še, da gre prva zjutranja pošta, ki ob 5. uri 40 minut iz Kranja odhaja, naprej v Kokro, kjer se začne pošta s Koroškega, in vozi k Jezeru (Seeland), Toplicam (Bad Vellach) in Železno Kaplo. Vsekako smo zelo veseli, da slavno poštno ravnateljstvo tako zelo za naše kraje skrbi.

(Zastopi zavarovalnih družb, pa — okrajne bolniške blagajne.) Neka okrajna bolniška blagajna pozvala je nekatere zastope zavarovalnih družb, naj svoje uslužbence (pom. uradnike in slugé) za slučaj bolezni pri tej bolniški blagajni zavarujejo, t. j.

postavno prijavijo. Ker temu prizivu dotični zastopi niso ugodili, ukrenila je na pritožbo te bolniške blagajne dotična politična oblast potrebno in ukazala omenjenim zavarovalnim družbam, da imajo temu pozivu se pokoriti in svoje uradnike in slugé naznaniti (§ 1. post. z dne 30. marca 1888, drž. zak. št. 33) in če se pregreše prestopka po § 67. l. c. in jih zadene po §§ 31. in 67. tega zakona globa do 10 gld., če v osmih dneh ne oglasijo imenovanih svojih uslužbencev.

(Puščice se vračajo v strelce.) Iz Košane 25. jul.: Neki dopisnik iz „Košanske doline“ zaletel se je dne 18. jul. v „Sl. Naroda“ 164. šte. v košanskega kapelana. Očita mu „obrekovanje raz leco“. Vsi, katerim razmere v tukajšnji fari niso poznate, predbacivajo meni to obrekovanje, kajti prejel sem dotični „Narodov“ list celo iz tretje fare, iz pod Nanosa. Tega, se ve, je naprej krivo robatega dopisnika okorno in nevkretno pero. Tega je drugič pa tudi krivo „Slov. Naroda“ poznato indiskretno vredništvo, ker mu ni toliko za resnico, kolikor za škandale. Trezno misleč odgovorni vrednik bi se gotovo poprej, preden kolec dvigne nad bratovo glavo, informoval o resnici ter si mislil: „Audiatur et altera pars“. Ali zamorca umivaj z milom ali ga beli na solncu, ostal ti bode zamorec. — V svojo obrambo pa izjavljam to le: V košanski fari biva sedaj le jeden kapelan, in ta farni kapelan sem jaz, Anton Hribar. Bivata pa tudi še dva druga gg. duhovnika, katerih jeden je izpostavljen na Suhorji, drugi pri sv. Mibelu. Tudi ta dva ljudstvo imenuje kapelana. Kateremu sedaj velja dotični „Narodov“ slavospjev, zložen iz protislovja, brezumja in blodenj ter povezan z otrobami, doženeta naj med seboj. Jez s krčmami nimam nič opraviti, puščam pohlevna kakor arogantna županstva v miru, kraških volitev nisem omenjal z nobeno besedo, politike 9. jul. t. l. nisem tiral na leco, ker je po liberalcih preveč — umazana. Zato vsako „obrekovanje raz leco“ prepuščam „Narodovim“ škandalom in njegovim zvijačem, dopisnikom, kateri časti iščejo v neosnovanem izzivanju.

(Vihar. — Ogenj.) Iz Gornjega Grada: Dne 27. julija je tresčilo kake tri četrt ure od tukaj, v hribih pri Petku. Strel je zadel v žitnico ali kašto, bila je kmalu slamnata streha zgorela, kar je bilo v shrambi, so večidel rešili. Med udarcem je v imenovanem poslopju stalo pet oseb, ki so se v trenutku zgrudile vse na tla, trije bili so hitro pri zavednosti, a dva so nesli v posteljo, ki še sedaj nista popolnoma zdrava. Posestnik je bil zavarovan. Proti večeru začeli so se zbirati črno-sivi oblaki ravno nad hišami našega trga, treskalo je, da je bilo strah in groza. Pri tem se družega ni zgodilo, kakor to, da je ranjenih nekaj brzojavnih stebrov ravno pred trgov; razsajala je tudi moč strele pri Joštu, četrt ure od nas; tukaj ni bilo hujših nasledkov, kakor da se je zdrobilo nekaj oken in vrglo na tla nekaj okvirov, kateri so viseli na obzidju; gospodar, ki je stal v hiši, je bil omoten, pa prišel je kmalu k zavesti. — Mnogo ljudi pravi, da kaj jedakega že veliko let ni bilo v tem kraju, gotovo je bila nad nami božja roka, da se nam ni kaj hujšega zgodilo.

(V Ameriko. — Žetev. — Trtje.) Z Radovice, dne 28. julija: Te dni je odšlo od nas v Ameriko 10 oseb. Zdaj je tam naših ljudi 225. Fara šteje 1140 duš, je tedaj petina v Ameriki. — Ta teden se vrši žetev. Jedmen in pšenica sta dobra, rž je redka. Tudi drugi sadeži obetajo precej obilno. Večkratni dež in toplo solnce zelo pospešujeta rast. Posebno lepa je kornuza. Češplje so jako polne. Bog nas obvaruj kake nesreče, imeli bomo kruha. A one stvari, od katere sv. pismo pravi, da razsvetljuje človeško srce, in je temu tudi skušnja pritrdila, — včasí še preveč — vina ne bo. Sémtertje je še kak ostanek trt, kakor spomin, da so bili vinogradni kraji.

(V Metliki) se močno razširja tifus. Zbolelo jih je do zdaj nad 20, večinoma v starosti med 10 in 20. letom. Umrli sta za to boleznijo dve, mati in hči, in pri tisti hiši so še trije bolni. Velik strah je bil po gorenjem delu metliške fare, ker so se v lozi potikali neki klateži, ki so lovili posebne ženske. Prišel je tak hajduk s košem na hrbtu na Grabrovec in tiral od žensk, naj mu dajo subega mesa. Pa so ga dale, ker so se bale, da se ne bi maščeval. Zdaj so prešli v goro na sosedno Vlaško. — V Ameriko jih je od nas letos odšlo okoli 200, in še zmirom odhajajo. Domá so še sami otroci, ženske

in stari ljudje. No, letos je pa še jeden tak šel v Ameriko, star namreč že 72 let. Kaj bo, kaj bo?

(Promineli) je v Gorici 23. t. m. gosp. zdravnik Arminij Perco. Zemeljske ostanke prepeljali so v Gradišče.

(V Gorici) metali so 22. t. m. ponočnjaki - dijaké kamenje v stanovanje gimnazijskega profesorja N. Policija je nekatere zasačila in kaznovala po zasluženju.

(Častni meščan.) Tržič (Monfalcone) imenoval je namestnika vit. Rinaldinija častnim meščanom, v zahvalo, da se je potegoval za koristi Tržiča pri grajenju furlanske železnice.

(Dr. Janěza Zwergerja.) knezoškofa graškega, zdravstveno stanje je še vedno tako, kakor je bilo, in zdi se, da človeška umetnost nima zdravila za njegovo bolezen. Vkljub temu pa, da prevzvišeni že skozi 6 tednov razven nekoliko pijače ne živi nikake hrane, je vendar še vedno bistrega duha, moli redno svoj brevir, čita časopise in znanstvene razprave ter podpisuje važnejše škofovske odloke. Videli smo včeraj lep kronografikon, katerega je poslala pisarna knezoškofijskega ordinarijata graškega za god prevzvišenemu knezoškofu ljubljanskemu, svojemu bivšemu kancelarju, pod katerim je še s krepkimi potezami lastnoročno podpisan knezoškof sekovski. Kronografikon slóve:

IaCobVs

fIDElIs IesV apostoLVs

aVXILIVM

IaCobi.

(Spomin na Ljubljano.) S tem naslovom izdal je J. Giontini v Ljubljani zbirko fotografij, sestavljenih v ličen „album“, ki kažejo mesto Ljubljano od raznih strani, in važnejša poslopja v Ljubljani. — Cena zbirke je 70 kr., po pošti 3 kr. več.

(Iz Gorice.) Č. g. Ant. Ukmar, vpok. vikar v Marijacelju, obhajal bo 20. avgusta demantno sveto mašo. — Č. g. kapelan Ign. Leban pride iz Mirna za vikarja na Srednje, Andrej Uršič iz Kanala v Obloke, Jos. Scheibal iz Cerkna na Ponikve. — Novomašnika gg. A. Mežan pride za kapelana v Kanal, J. Šmid pa za kapelana v Cerkno.

(Bolezni.) Iz Sp. Idrije se nam poroča, da je vso faro obiskala idrijska bolezen, in sicer še hujše, kakor po zimi. Skoro vsak drugi dan imajo mrliča. Tudi v Idriji jih še dokaj boleha na tej bolezni.

(Katoliška delavska družba) se snuje v Idriji. Zadnji terek so se poslala pravila deželni vladi v Ljubljani. Dosedaj se je oglasilo že nad 80 članov. Najpriserčneje pozdravljamo ta veseli pojav, ki nam hkratu dokazuje, da ni zastoj zboroval vlnsko leto katoliški shod in želimo božjega blagoslova vrlim delavcem idrijskim, ki se družijo pod katol. zastavo.

(Nove maše.) Preteklo nedeljo je selška fara praznovala vesel dan. Dva rojaka-novomašnika sta v prvič stopila pred altar Gospodov, č. g. J. Koblar ob 6. uri, č. g. I. Rihtaršič ob 10. uri. Ravno to nedeljo sta pred tremi leti dva brata, Selčana, vč. gg. A. in J. Pfajfar pela svoji novi maši. Vrli Selčani so tudi ob tej priliki pokazali, kako so v ljubezni zvezani s svojimi duhovniki. Propovedala sta bila čč. gg. Val. Eržen in dr. J. Krek. — Tisti dan je pel novo mašo č. g. B. Winkler v Idriji; to je bila letos že tretja nova maša v Idriji. Govoril je preč. g. prof. dr. Jos. Lézar. Vzlasti ginjaivo je bilo, ko je pravil, da sta dne 3. novembra 1846 oba novomašnikova deda Fr. Winkler in Valentin Zupančič v idrijskem rudniku v strašnem ognju se ponesrečila.

(Na Rodinah) brezniške župnije, bo ponedeljek 31. julija t. l., zjutraj ob 6. uri, obletnica z biljami po prof. Ivanu Zupanu, ki je vlani 1. avgusta zamrl v Ljubljani. — Ranjki se iskreno priporoča v molitev.

(V Marjino Celje [Maria-Zell] in na Dunaj) s posebnim vlakom dné 11. avgusta bo, kakor se nam poroča, udeležba jako živahna, kar se lahko ume, ker so cene jako znižane, posebno one do Dunaja in nazaj več nego na polovico, in vspeled ugoden. Podrobnejša pojasnila, listki itd. se dobé tu pri potovalnem odboru, Marjin trg št. 1.

(Rumunski konzulati) C. kr. pomorska oblast v Trstu javlja vled ukaza c. kr. trgovinskega ministerstva z dne 30. junija 1893 št. 31.714 tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici, da je kralj. rumunsko ministerstvo za vsanje stvari uradne okolšé rumunskih konzulatov sledeče določilo: 1. Glavni konzulat na Dunaju: Niževavstrijsko, Gorenjevavstrijsko, Sol-

rograško, Stajersko, Koroško, Tirolsko in Predaleško, Češko, Moravsko, Slezsko; 2. Konzulat v Carnovicah; Galicija in Bukovina; 3. konzulat v Trstu: mesto in okolica tržaška, Istria, Goriško in Gradiško, Kranjsko in Dalmacija. — Konzul v Trstu je Jan. Ant. di Demetrio in njegov namestnik Konstantin di Demetrio.

(Obrtna strokovna šola v Ljubljani) je danes završila svoje šolsko leto. Vodstvo šole, direktor Ivan Šubič izdalo je dvoje izveštij o šoli, za lesno industrijo in za umetno vezenje. Izveštje za lesno industrijo ima na čelu priloženo sliko nek. vrat iz leta 1638 v Kranju. Več o tem spregovorimo prilično.

(V Kanalu) pri okrajni sodnici je izpraznjeno mesto kancelista. Vložiti prošnje je čas do 4. septembra.

(Odlikovanje.) Nadučitelj g. Ferd. Mayer v Brežah na Koroškem prejel je zlati križec.

(Kollárjeva slavnost). kojoj so hoteli Čehi, Moravani in Slovaki povodom današnje stoletnice njega rojstva praznovati v Kollárjevem rojstnem kraju, v Mošovcih na Slovaškem (trenčinska županija), — prepovedala je mažarska vlada.

(Iz Prage), 26. julija. V Jabloncu je vrgel neznan hudobnež v tovarno Mahlovo petardo, ravno ko se je vršila gasilska slavnost. Tvrda je obljubila dati 500 gld. onemu, ki bi dobil hudobneža. — Po Šumavi kroži mnogo ponarejenih kron; zdi se, kakor bi prihajale iz sosednje Bavarske. — V Klatovih je skočil s tako imenovanega „črnega stolpa“ tretješolec Nader. Vzrok samomora je ta, ker je slabo prospeval v šoli. — V Berounu so postavili socijalisti za državni zbor svojega kandidata, Jožefa Krapko, vrednika iz Prage. — V nedeljo je bil v Čeških Budjevicah shod „Sokolov“. Ko so se odpeljali iz Prage, nastala je med njimi velika nejevolja. V drugem vlaku se je namreč nahajalo nekaj tovornih vagonov, ki so bili z navadnimi lesenimi klopki v osebne vagone spremenjeni. Vanje se niso hoteli „Sokoli“ uvesti, predstojnik postaje pa ni hotel dati drugih vagonov, češ, dr. Podlipný kot reditelj je tako določil. Pri banketu v Budjevicah je potem napil Šrámek Sokolom. Vsi so lahko spoznali, da je duhovščina velik faktor v narodnostnem vprašanju, in želeli bi bilo, da bi zapustili pot, na katero jih hoče njih glasilo zapeljati, na pot — zoper škofa Bryncha. — Za mandat po dr. Mattušu si prizadeva dr. Škarda ml., hud radikalec. — Ud mestnega zbora praškega, dr. A. Jandouš, lekarnar, je umrl. Bil je tudi literarno delaven; spisal je: „Krátký pohled rozvinuti nauky o chemických pojmech“. — Čg. župnik Nykles je bil odlikovan z zlatim zaslužnim križem s krono.

KATOLIŠKI SKLAD.

Za „katoliški sklad“ prejeli smo od p. n. domoljubne gospode nastopne darove:

Dr. Alojzij Matija Zorn, knez in nadškof goriški, 200 kron . . .	gld. 100—
Anton Stöckl in soproga Josipina v Ljubljani, vsak po 1 krono . . .	1—
Ivanka Zakotnikova v Sentvidu pri Ljubljani . . .	10—
Stefan Jaklič, župnik v Sentvidu pri Zatičini . . .	10—
O priliki veselega družinskega dogodka 3 krone . . .	150—
Janez Mikš, ekspozit na Razdrem, mesečnino za julij, avgust in september po 2 kroni . . .	3—
Neimenovan 1 krono . . .	050—
Dr. Josip Pavlica, spiritual v Gorici, polovico letnine od 1. junija do 1. decembra t. l. . . .	10—
France Lužnik, župnik v Volčah na Goriškem . . .	6—
Janez Ev. Jarec, vikar na Libušnjem na Goriškem, letnino . . .	5—
Anton Uršič, posestnik v Sentvidu pri Vipavi, 10 kron . . .	5—
Radoslav Silvester, trgovec v Vipavi, 10 kron . . .	5—
Kajetan Krašovic, c. kr. car. oficijal v pok. v Ljubljani, 10 kron . . .	5—
M. T. služkinja v Ljubljani . . .	5—
Janez Ažman, župnik v Gorjah, poslal nam je 55 gld., nabranih na Bledu in v okolici. Za to zbirko so darovali: . . .	
Josip Razboršek, župnik in dekan na Bledu . . .	5—

Jakob Žumer, župan v Gorjah . . .	5—
Vinko Jan, posestnik v Spodnjih Gorjah . . .	10—
Marijana Toman v Gorjah . . .	5—
Neimenovana brat in sestra v Gorjah . . .	5—
Mihael Zafokar, krčmar v Gorjah . . .	2—
Pri obnem zboru podružnice sv. Cirila in Metoda pri Petru na Bedu dne 9. julija t. l. nabranih . . .	23—

Mili Bog povrni vsem velikodušnim darovalcem tisočero ter jim obudi mnoge posnemalec!

V Ljubljani, v god sv. Ane l. 1893.

Josip Šiška,

tajnik „izvršujočega odseka“.

Darovi za „katoliški sklad“ naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom: Josip Šiška, knezoškofjski tajnik v Ljubljani.

Društva.

(Dnevni red okrajni učiteljski konferenciji učiteljstva slovenskih ljudskih šol v šolskem okraju Radovljica, ki bo dne 31. julija t. l., točno ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopju v Kranjski gori. — 1. Določijo se predsednikov namestnik, dva zapisnikarja in dva overovalca. 2. Opazke c. kr. okrajnega šolskega nadzornika o nadzorovanih šolah. 3. Podrobni učni črtež spisovnemu pouku na jednorazrednicah. Poročata g. Karol Simon in g. Janko Wresitz. 4. Podrobni učni črtež ponavljalnim šolam. Poročevalci: a) za jezikovni pouk: g. Ivan Rihteršič in g. Ivan Bernot; b) za računstvo: g. Franc Jaglič in g. Josip Ažman; c) za realije: g. Josip Bregar in gospd. Kristina Schuller. 5. Izbor učnih knjig in beril za šolsko leto 1893/94. 6. Poročilo književnega odbora o stanju in računu okrajne učiteljske knjižnice. 7. Nasveti o nakupu novih knjig za okrajno učiteljsko knjižnico. 8. Volitev štirih članov knjižničnega odbora za l. 1893/94. 9. Volitev stalnega odbora za leto 1893/94. 10. Samostalni predlogi, katere je najpozneje do 25. julija t. l. pisмено vložiti pri stalnem odboru. — O. kr. okrajni šolski svet v Radovljici, dne 30. junija 1893.

(„Bralno društvo“ pri Sv. Marku nižje Ptuj.) Dne 16. julija je bil jeden največjih dnij, kar jih more šteti markovska župnija. Ceravno je v soboto in nedeljo predpoldan deževalo in lilo, kakor da bi se oblak utrgal, vendar pa je popoldne Bog pokazal, da ima Slovence rad, in začelo je sijati sonce. In z njim so prišli in se pripeljali gosti iz bližine in daljine. Pozdraviti smo imeli odlične goste z daljnega Dunaja, iz slovenskega Celja, iz Maribora, iz Ormoža, od Dev. Mar. na Gori, vso inteligenco od Sv. Marjete, vse vrle Slovence in Slovenke od Sv. Vida itd. Mnogobrojno je bila zastopana ptujška čitalnica, slov. pevsko društvo in bralno društvo pri Sv. Andražu. Okrasile in okinčale pa so našo prelepo slavnost tudi vrle slovenske gospe in gospodičine, ki se niso ustrašile tako slabega vremena ter so nekatere celo v dežju peš došle in se tako mnogobrojno udeležile. Vsi došli gosti in ogromno velika množica župljanov iz domače, kakor tudi iz sosednjih župnij zbrali so se v prekrasno okinčanih, z venci in s cveticami prepreženih šolskih prostorih, raz katerih so plapolale lepe zastave, avstrijska, štajerska in slovenska. Pred šolskim poslopjem stal je visok slavolok, okinčan z venci, cveticami, praporom in napisom: „Dobro došli!“ Ta kraj je bil torej namenjen veseliti se gostom z župljani ustanovitve in rojenja novega, za sv. Marka prepotrebne bralnega društva. — Ko so se prostori napolnili, pričela se je slavnost in moški zbor zapel je prekrasno „Pevčeva molitev“. Na to je pozdravil č. g. Jožef Kostanjevec, domači kapelan in predsednik zač. odbora, v prelepih besedah vse navzoče ter ob jednem želel novorojenemu detetu srečo in obilni blagoslov božji. Po pozdravu zapela se je pesem „Opomin k petju“, pri kateri in obče pri vseh mešanih zbiorih so sodelovali odlične domače pevkinje in dve vrli ptujski gospodičini. Navzoči so potrdili krasoto te pesmi z dolgo trajajočim ploskanjem. Nato je govoril slavnostni govor č. g. Lekše, kapelan na Gori. Govornik je posebno poudarjal, kako hud boj da imamo danes Slovenci bojevati, ko nas obdaja sovražnik od vseh strani. Razložil je pa tudi jedrnatu plemenit in blag namen tega bralnega društva ter tudi korenito razjasnil, na kakšen način da more društvo blago in plodonosno delovati, lepo se razvijati, razevitati se in prosperovati. Podlaga naj bo trdna. Slovenci naj se bori za svoje in kar si je enkrat pridobil, naj ne dá več iz rok, posebno svoje dedščine ne, ampak naj prelija kri za pravico, če je treba. Burni „živio“ klic in močno ploskanje! Pevci so točno zapeli pesem „U boj!“

Z vsklicem se je na to izvršila volitev tako-le: Predsednikom so se izvolili č. g. župnik Matej Slekovec, podpredsednikom Ivan Vidovič, tajnikom g. Matija Kolarič, učitelj, blagajnikom Martin Čeh in

knjižničarjem g. Janez Možina, nadučitelj. Namestnikom bila sta izvoljena Franc Kostanjevec in Jože Janžekovič. Gospod župnik so vsprejeli besedo ter v kratkem razložili, na kakošnji podlagi da hočejo imeti to bralno društvo, da bo doseglo svoj namen. Gospod Šuta, kaplan od Sv. Marjete, govoril je potem prav korenito in je s svojim govorom jako navdušil ljudstvo za geslo slovensko: „Vse za vero, dom cesarja“. Tudi temu gospodu bila je zabvala burno odobravanje. Ko je še č. g. Lekše spregovoril z zdravo humoristiko nekoliko besedij zaradi podpore ter tudi omenil onih gospodov, ki so bili zadržani in častitali novemu društvu. Sedaj se je začelo vpisovanje udov. Vpisalo se je na novo 18 udov. Danes šteje društvo 48 domačih in 34 zunanjih, skupaj 82 udov. To nam kaže, da so se markovski župljani vzdramili iz dremotnega spanja ter danes sklenili, posvetiti vse svoje moči trdemu, a navdušenemu boju za najdražji svetinji matere Slave, namreč za vero in milo našo materinščino. Ko se je zapela pesem „Slovenec sem“, zaključili so gosp. župnik to slavnost ter želeli vsem prav dobro zabavo.

Telegrami.

Praga, 29. julija. Oblak se je utrgal in voda je poplavlila tovarniško mesto Lieben. Več kletij, pritličnih stanovanj in delarn je močno poškodovala. 10 metrov visok zid je podkopala, da se je podrl.

Kološ, 28. julija. Demonstraciji pred hišo odvetnika Vladarina v Tordi je dala povod govorica, da je odvetnik v Sibirju zasmehoval mažarskega časnikarja.

Monakovo, 29. julija. Princ-regent je podelil nadvojvodi Jožefu Hubertov red.

Berolin, 29. julija. Kakor se govori, je zvezni svet pritrdil naredbi, da se povekša za 50 odstotkov carina za blago, ki prihaja iz Rusije.

Pariz, 28. julija. Delavska stranka je že postavila nad 100 kandidatur za bodoče volitve.

Pariz, 28. julija. Na „Quai de Rapée“ se je danes užgal neki magazin. Ogenj se je hitro razširil na sosedna skladišča. Pogorele so hiše od 34 do 58. številke. Trije gasilci so se poškodovali. Škode je štiri milijone frankov.

Messina, 28. julija. V trdnjavi Agliastro se je užgalo skladišče za seno. Vsled tega se je užgal tudi smodnik, ki je bil spravljen v bližini. Vsled razpoka je pet vojakov ranjenih.

Madrid, 29. julija. Castelar se umakne političnemu življenju.

Carigrad, 29. julija. Egiptovski podkralj je odpotoval.

London, 29. julija. Po poročilih iz Bangkoka se pogajanja s francosko vlado ugodno vrše. Upati je, da se doseže mirno sporazumljenje. Sedaj je v Bangkoku popoln mir.

London, 28. julija. Iz Brisbane se poroča, da si je angleška vlada prisvojila Salomonove otoke v Tihem morju.

London, 29. julija. Ko se je v več premogovnikih prenehalo z delom, je 20.000 delaycev brez dela.

Umrli so:

27. julija. Karol Pogačnik, gostilničar, 31 let, Krojaške ulice 1, otrpnenje možgan.

Tujci.

27. julija.

Pri **Malicu**: Blau, Lang, Paschka, trgovci; Gruber in Nagy z Dunaja. — Podwebsky, zasebnik, in Pittner, potovalec, iz Brna. — Frankl, trgovec, iz Jablonca. — Zerner iz Budimpešte. — Winter, potovalec, iz Maribora. — Schwab iz Kolina. — pl. Oberaigner, logarski ravnatelj, s Snežnika. — Gatsch s soprogo iz Kostanjevice. — Dantoni, sekcijski svetnik, iz Zagreba. — Jaklitsch, lastnik tovarne, iz Kočevja. — Bezenšek, profesor, iz Plovidva. — Negonche iz Gorice.

Pri **Slonu**: Bayer zasebnik, s soprogo; Srpek, tovarnar, s hčerjo, z Dunaja. — Dante, fotograf, iz Tridente. — Vitez Bless, korvetni kapitan; vitez Defacis, dež. sod. svetnik, in pl. Albori iz Trsta. — Langhoffer iz Oseka. — Rupnik iz Idrije. — Hofbauer, oskrbnik, z Gornjega Grada. — Mokry, notar, iz Prage. — Wortman, trgovec, z Reke. — Breitenstein, trgovec, iz Münzschlag-a. — Hoffman iz Kočevja. — Coschke, trgovec, iz Linca. — Höfeler, potovalec, iz Brna. — Novak iz Vel. Kanize. — Freyberg iz Monakovega. — Osiek iz Ljubljane. — Sajó, župnik, iz Stange. — Polie s soprogo iz Cirkvenice.

Pri **bavarskem dvoru**: Sommer, učitelj, s soprogo, iz Biedermansdorf-a. — Zopp, učitelj, iz Arth-a. — Jaklič iz Krnova.

Tržne cene v Ljubljani

duo 29. julija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica m. st.	7 75	Speh povejen. kgr.	68
Reš.	6 15	Surovo maslo.	80
Ječmen.	6 25	Jajce, jedno	2
Oves.	7 50	Mleko, liter.	10
Ajda.	8 50	Goveje meso, kgr.	64
Proso.	6	Telečje	48
Koruz.	6	Svinjsko	60
Krompir.	3 20	Kostrunovo	36
Leca, knt.	10	Pisane	35
Grah.	14	Golob	16
Fizol.	10	Seno, 100 kgr.	50
Maslo, kgr.	96	Slams.	14
Maas.	70	Drva trda, 4 kub. ntr.	640
Speh svež.	62	meška.	5

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu	
7. u. jut.	735 0	16 8	brev.	megla	19 10
28. z. u. pop.	734 2	26 4	sl. zap.	oblačno	dež
9. u. zveč.	734 2	19 4			

Srednja temperatura 20 9°, za 1 3° nad normalom

Vozovne zveke

(Rundreise - Billets), veljavne za vsak vlak, ki se za vsako povoljno progo lahko sestavi, priporoča

Jos. Paulin v Ljubljani,
mejnaročna potovalna pisarna.

Za Ljubljano - Dunaj in nazaj so taisti po jako znižani ceni vedno v zalobi. 378 3-1

Zahvala.

Poškodoval sem si roko pri izruvanju zarjavelega žebila tako hudo, da dlje časa nisem mogel opravljati nikakega posla. Za slučaj kake telesne nezgode zavarovan sem bil pri **Avstrijski občni zavarovalnici na Dunaju**, katera me je po **glavnem zastopstvu v Ljubljani (menjalni zavod in veletrgovina J. C. Mayer)** vsled zgoraj opisane nezgode **točno in pošteno odškodovala.**

Smatram torej za dolžnost, toplo zahvaliti se za toli kulantno postopanje ter priporočam vsakomur, da se zavaruje pri njej proti nezgodam.

Beričevu, dne 27. julija 1893.

Štefan Lemuth,
posestnik mlina.

379 1

Dva goldinarja 75 krajcarjev,

poštni zabojček (pletena steklenica) **najslajšega aromatičnega gorskega malinovečevega sirupa**, opetovano premijiran, pošilja franco proti povzetju **lekarnar Piccoli v Ljubljani**. Steklenica 1 kilo vsebine 70 kr. Pletene steklenice po 10, 20 in 40 kg., vsaki kilo 60 kr. ne vsebuje zavijanja 324 10-9

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici (Görz),
ulica Moralli št. 17,

se priporoča prečast. duhovščini za napravo **cerkvenih posod** in **orodij** iz čistega srebra, alpaka in medenine po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim. — Da si morejo tudi manj premožne cerkve omisliti razne cerkvene stvari, se bodo po želji prečastitih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji stavili.

Ilustrovani cenik franco.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštne prosto. 3 36-21

Organist

z dobrimi sprječevali **laice službe**, katero želi v teku jednega meseca nastopiti. — Vse pov. upravništvo. 366 4-4

J. Hafnerjeva pivarna

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga priznana izvrstnega vrhniskega piva. — Naročila na pivo v sodčkih in zabojih po 25 steklenic. Dostavljenje na dom brezplačno. 275 (20-11)

Znana restavracija s prostorno dvorano in najlepšim velikim, zračnim vrtom.

Novourejeno krito kegljišče, pripravno prav posebno za družbinsko kegljanje.

Ured tudi iz Poljske ulice. 233

Ivan Rabič,

posestnik in gostilničar v Mojstrani

(pod „Triglavom“),

priporoča p. n. gospodom, ki pohajajo „Triglav“ in „Peričnik“ svojo

dobro urejeno gostilno,

v kateri postreže slehernemu z dobro pijačo in ukusno jedjo po najnižji ceni; tudi so prostori za **prenočitev** na razpolago. 369 3-2

Janeza Dogan-a mizarski obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 15

(v Medjatosi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

raznovrstnega politiranega in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 gld. do 40 gld., madrace na peresih 10 gld., dratene madrace 8 gld. 50 kr., pulte za mašne knjige itd. Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik z podobami zastoj in franko. 36 (30-16)

Najnižje cene

Zdravila za živino.

Skušena redilna štupa za živino,

za konje, rogato živino, ovce in prašiče itd.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim uspehom večinoma po hlevih, ako živinče ne more jesti, alabo prepavlja; zboljšuje mleko in nareja, da krave dajo več mleka.

Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanju kolien, otrpnenju v v boku, v križu, otekanju nog, mehurjih na nogah itd. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 steklenic samo 4 gld.

Ta zdravila za živino se dobijo v 203 16

lekarni Trnkoezi-ja

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Stavbeno podjetje Viljema Treo v Ljubljani,

Marije Terezije cesta št. 10

345 4-4

priporoča veliko zalogo suhega stavbenega lesa najboljšega izvora, potem trboveljski romanski in portlandski cement, ugašeno in neugašeno apno, vsakovrstno opeko za zid in tlak, patentno opeko za horizontalne ravne oboke, stukadorske štorje, mavec in drugo stavbeno gradivo na debelo in drobno po najnižjih cenah.

Najnižje cene in najboljše blago.

Najboljše in najceneje

kupuje se

železo, raznovrstna železnina, cement, okove itd. pri

Andreju Druškoviču,

v Ljubljani

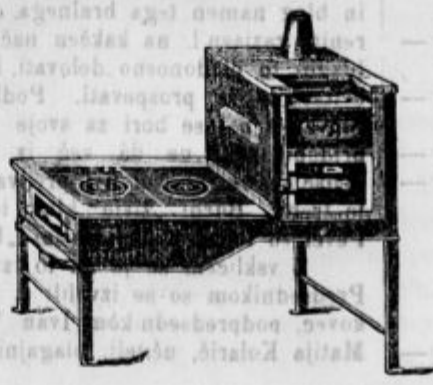
Mestni trg 10.

272

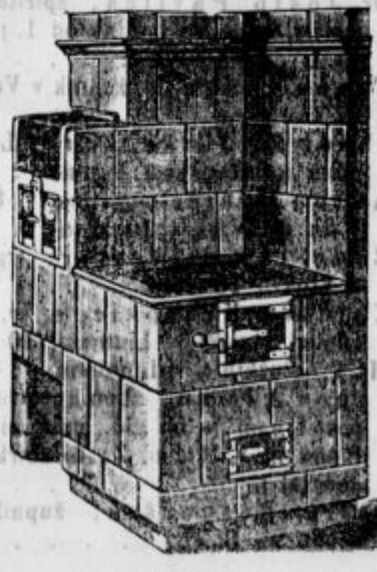
ZALOGA

13

nagrobni križev, štedilnikov in njih posameznih delov, ledenic, finih žag itd. po najnižjih cenah.

Zaloga železniških šin po najnižjih cenah.

Najnižje cene in najboljše blago.

Najcenejši, najelegantnejši in najtrajnejši
marmorno-mozajičen in terrazzo-graniten tlak

za cerkve, krstne kapele, kapele, vestibule, koridore, stopnišča, kuhinje, kopalne sobe, verande itd. itd.

priporoča specialna firma

Rella & Comp. na Dunaju,

katera sedaj tukaj in na Gorenjskem dela nekaj taci del, katera se izvrše po najnižji ceni po gl. 250 do 350 kvadratni meter v najlepši napravi in z večletnim jamstvom.

Od te firme narejena dela vidijo se tukaj v kopališču v hotelu pri Slonu, Rudolfinumu in mnogih zasebnih hišah.

Naročila za tukaj in na deželi vsprejema

349 9-6

stavbeno podjetje

Viljem Treo

Marije Terezije cesta šte. 10 v Ljubljani.

Primarij dr. V. Gregorič

je odpotoval

364 3-3

za čas od 23. julija do 10. avgusta.

10

goldinarjev

stane pri meni eden medrec na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljša tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapcirani in močnim platnenim evilhom preoblečeni ter pri najtežji rabi do 15 let **nobenih poprav** ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej **natančna** mera postelje v **notranji luči**. — Ako se torej dobi za 10 gl. **dober** tapciran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malo vredne nadomestke (kakor žičaste žimnice, slamnice itd.), kateri pravemu namenu, imeti **dobro** posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapcirar v Ljubljani, Selenburgove ulice 1.

Ta domača, narodna trdka bodi prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu najboljša priporočena za nakupovanje **žimnic, garnitur, divanov, stolov, preprog, zagrinjal** in vsega v tapetniško obrt spadajočega dela.

Coniki s podobami zastoj in franko. — Hitra in poštena postrežba, nizke cene. 536 50-38

Najprimernejša darila za vsako priliko so

švicarske žepne ure

kateri ima v največji izbiri v zalogi

France Čuden,

preje **G E B A,**

urar v Ljubljani,

Slonove ulice šte. 11.

Po najnižji ceni dobé se tudi najraznovrstnejše

stenske ure, ure za dvorane in s stojalom, ure-budilnice itd.

Največja zaloga **prstanov, uhanov, verižic, srebrnih in zlatih, vse po tovarniški ceni.** 185 18

Popravila izvršuje točno pod jamstvom. — Ilustrovani ceniki so franko na razpolago. — Poštna naročila izvršuje obratno.

Otročji vozički

jako fini, močni in lepi dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor radeče modro, sivo in olivno, po gl. 550, 600, 700, 800, 900, 1000 in višje po vsaki ceni do 20 gl.

Anton Obreza,

tapcirar,

v Ljubljani, Selenburgove ulice 1.

Najcenejši kraj za nakupovanje otročjih vozičkov. 537 50-38

Gričar & Mejač

prej M. Neumann

Ljubljana, Slonove ulice 11.

Največja zaloga

spomladne obleke, ogrtačev, menčikov, ponočnih sukenj za gospode in dečke;

dežnih plaščev, jopic, mantelet, pelerin

za gospé in gospodičine.

Obleke in plašči za otroke vsake starosti.

Točno izvrševanje naročil na vsakovrstno

duhovniško obleko

iz dobrega blaga po nizkih cenah.

167 (19)

Uniforme

za državne uradnike vseh kategorij.

Zaloga najmodnejšega tu- in inozemskega

suknenega blaga (štofa)

iz kojega se izdelujejo po meri **obleke, ogrtači** in vse drugo za gospode, **dežni plašči, jopice, manteleti** in vsi **konfekcijski predmeti** za gospé in gospodičine **po najnovjšem kroju na Dunaju**, in ki se tudi po jako nizki ceni oddaje na meter.

Najboljše srajce, manšeti in ovratniki.

Najnovije kravate.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi
zavaruje

človeško življenje

po vseh kombinacijah

mного ugodneje, ko vsaka druga zavarovalnica.

Členi banke „Slavije“ imajo brez posebnega priplačila pravico do dividende, katera je doslej iznašala po 10%, 20%, 25% in **jedno leto celó 48%**.

Za škodo izplačala je doslej banka „Slavija“ čez **dvajset milijonov goldinarjev**. — Po svojih rezervnih in poroštenih fondih more se meriti z vsako drugo zavarovalnico.

Kako **koristno in potrebno** je zavarovanje življenja, dokazujejo naslednje

primere:

1. Helena Arbeljnova, kramarica v Ljubljani, zavarovala se je dne 5. maja 1884. Do svoje smrti dne 15. februarja 1885 plačala je 32 gl. 54 kr. zavarovalnine; banka „Slavija“ pa je izplačala njenim dedičem 1000 gl.

2. Dr. Fran Ambrožič, mestni zdravnik v Ljubljani, zavaroval se je dne 30. januarja 1875. Do svoje smrti dne 11. februarja 1891 uplačal je 1352 gl. 52 kr.; banka „Slavija“ pa je rodbini njegove izplačala 3000 gl.

3. Ivan Zor, c. kr. brzojavni kontrolor v Ljubljani, zavaroval se je dne 10. decembra 1871. Do svoje smrti dne 8. febr. 1885 uplačal je 1393 gl. 92 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala njegove rodbini 3000 gl.

4. Miha Serdič, uradnik v Trstu, zavaroval se je dne 30. novembra 1878. Dasi je do svoje smrti dne 14. julija 1880 uplačal le 80 gl. 16 kr., prejeli so dediči njegovi od banke „Slavije“ 1200 gl.

5. Marija Lenčkova, posestnica na Blavici ob Savi, zavarovala se je dne 5. maja 1870. Ko je umrla dne 24. maja 1882, izplačala je banka „Slavija“ dedičem njenim 5000 gl., dasi je bilo uplačane zavarovalnine le 2292 gl. 16 kr.

6. Ivan Vlah, posestnik v Jušičih, zavaroval se je dne 25. novembra 1888 za 1000 gl. in dne 30. aprila 1890 zopet za 1000 gl. Na obe zavarovanja plačal je do svoje smrti dne 13. januarja 1892 vsega skupaj 192 gl. 16 kr.; dediči njegovi pa so prejeli od banke „Slavije“ 2000 gl.

7. Ivan Železnikar, urednik „Slov. Naroda“ v Ljubljani, zavaroval se je dne 30. junija 1882 za 1000 gl. Do svoje smrti dne 26. januarja 1891 uplačal je 351 gl. 60 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala dedičem 1000 gl.

8. Peter Budnar, c. kr. poštni oficijal v Ljubljani, zavaroval se je dne 10. maja 1876, ter je do svoje smrti dne 10. aprila 1892 uplačal 597 gl. 12 kr. Banka „Slavija“ izplačala je pa rodbini njegove 1500 gl.

9. Andrej Velikanje, gostilničar v Ilirski Bistrici, bil je zavarovan od 15. dne maja 1880 do 3. dne junija 1887 in je v tej dobi uplačal 364 gl. 80 kr.; banka „Slavija“ pa je po smrti njegove izplačala vdovi 1000 gl.

10. Reza Kernova, kramarica v Cerkljah pri Kranju, zavarovala se je dne 20. aprila 1884 za 1000 gl. in banka „Slavija“ izplačala je njenim dedičem ta znesek, dasi je do svoje smrti dne 21. septembra 1892 uplačala le 241 gl. 20 kr.

11. Ernesta Jelušičeva, soproga občinskega blagajnika v Kastvu, bila je zavarovana od 5. februarja 1884 do 19. avgusta 1888 ter je v tem času uplačala 187 gl. 60 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala njenemu soprogu 1000 gl.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno

generalni zastop banke „Slavije“

v Ljubljani

120 25-12

v lastni hiši, Gospodske ulice št. 12.

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

33 52-31

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu vživanju namešane ali s surrogati pomešane navadne kave lahko odrečemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravjejšo in redilnejšo kavo. — **Neprekoaljiva** kot dodaja navadni kavi. — **Pona-redeb** se skrbno izogibaj. — $\frac{1}{2}$ kilo 25 kr. — **Dobiva se povsod.**

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Učenca ali praktikanta

ki je dovršil tretji gimnazijski razred ali realno sprejemem takoj v svojo prodajalnico z mešaním blagom. Deček mora biti dobro vzgojen, zdrav, brez kake telesne napake, slovenskega in nemškega jezika zmožen. — Ponudbe naj se na-ravnost meni pismeno določijo. 362 3-3

Franc Ks. Goli.
Idrija (Notranjsko).

Glasovita

radi svojega učinka, odliko-vana radi svojih zdravilnih lastnosti z **častno diplomo** in **zlati svetinjo** na raz-stavi v **Londonu** in **Parizu**, z **zlati svetinjo** v **Briselju** in **Tunisu**. 324 5

Želodčeva tinktura

G. Piccoli-ja, lekarja v **Ljubljani**

je vspešno dietetično sred-stvo, katero krepi in zdravi želodec, kakor tudi opravi-la prebavnih organov izborni pospešuje.

Izdelovatelj razpošilja jo proti povzetju zneska v zabojih po 12 steklenic za 1 gl. 36 nove., po 55 steklenic (zaboj tehta 5 kg) za 5 gl. 26 nove. Poštnino plača vedno naročnik. Cena eni steklenici 10 novcev.

Št. 6771.

Razpis.

374 3-1

Za **Kranjsko** se razpiše

služba okrožnega zdravnika v Ribnici

z letno plačo 600 goldinarjev.

Prosilci za to službo naj vložé svoje prošnje pri deželnem odboru kranjskem v Ljubljani

do 10. avgusta 1893. leta

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Od dež. odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 24. julija 1893.

Solidne, zložne
močne in
čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja
prva kranjska tvornica
za upogneno pohištvo
samo iz napojenega ma-sivnega lesa.

Jos. Verbič-a

v **Bistri**,
pošta **Borovnica**.
(230 52-14)

Brata Eberl,

338 26-4

izdelovatelja napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in mebelje.

Ljubljana, **Franciškske** ulice št. 4.

Prevzameta vsa v njih stroko spadajoča dela v mestu in na deželi. Dobra, fina dela, najnižje cene.

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega orodja

v Ljubljani, Poljanska cesta 8
(poleg Alojzjevišča) 74 1

se priporoča predastiti duhovščini, slav. cerkvenim predstojništvom in cerkvenim dobrotnikom v najmanjši in točno izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode

iz zlata, srebra ali druge kovine
po uzorcih ali lastnem načrtu.

JS Izvršeno blago pošlje dobro, varno
zavito poštne prosto. 21 29 52-28

Dunajska borza.

Dne 29. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 15 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 " 85 "
Zlata renta 4%, davka prosta	118 " 85 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 50 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	980 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	336 " 75 "
London, 10 funtov strl.	124 " 75 "
Napoleonondor (20 fr.)	9 " 88 "
Cesarski cekini	5 " 88 "
Nemških mark 100	61 " 07 1/2 "

Dne 28. julija.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 40 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " 50 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 " 75 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	163 " 25 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	192 " 75 "
Zastavna pisma avstr. oer. zem. kred. banke 4%	98 " 80 "
Zastavna pisma	— " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	197 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " 50 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	— gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " 75 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 30 "
Salmove srečke, 40 gld.	66 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— " — "
Ljubljanske srečke	23 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 " 70 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2882 " 50 "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103 " 25 "
Papirnih rubeljev 100	130 " — "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosogo kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.